

Samhällsbyggnadsavdelningen

Handläggare: Markus Walestrand
Titel: TRAFIKPLANERARE
E-post: markus.walestrand@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Svar på motion från Per Lodenius (C) och Anna Eneroth (C) gällande övergångsställen i Färsna

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen föreslår:
Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Motionen föreslår att övergångsställen anläggs i Färsna bostadsområde då många barn dagligen behöver korsa Balders båge och Färsnagatan för att ta sig till skolan i området och avsaknaden av övergångsställen utgör en uppenbar risk för barnen. I Färsna har gatu- och parkenheten genomfört flera trafikmätningar under årens lopp och trafikflödena är för låga för att motivera övergångsställen. Risken med att inrätta övergångsställen på lågtrafikerade vägar där det ej behövs ur framkomlighetssynpunkt är att det skapar en falsk trygghet som bidrar till fler olyckor, då den gående ej vidtar samma försiktighet som vid korsande av en gata utan övergångsställe. Motionen föreslås därmed att avslås.

Bakgrund

Motionen lämnades in på kommunfullmäktige den 26 juni 2023 och föreslår att övergångsställen anläggs i Färsna bostadsområde. Kommunfullmäktige har beslutat att remittera motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Beskrivande bakgrund

Motionen lämnades in på kommunfullmäktige den 26 juni 2023. I motionen föreslås att övergångsställen anläggs i Färsna bostadsområde då det är ett område med många barnfamiljer och det rör sig många barn i området dagligen. Motionen beskriver hur barnen behöver korsa Balders båge och Färsnagatan för att ta sig till och från skolan i området och vägarna saknar övergångsställen och har en hastighetsbegränsning på 50 km/h samt att det är förberett för övergångsställen men saknas skyltning och målning. Avsaknaden av övergångsställen utgör en risk för barnen som rör sig i området enligt motionen.

Sedan 1 maj 2000 gäller att fordonsförare vid ett obehäskat övergångsställe har väjningsplikt mot gående som gått ut på eller just ska gå ut på övergångsstället. Av förslaget till regeringen från Kommunikationsdepartementet om den ändrade bestämmelsen kan bland annat citeras: "Övergångsställen bör i huvudsak anläggas för att

öka gåendes möjlighet att korsa en gata eller väg med stark trafik. Övergångsställen bör således inte i första hand anläggas av trafiksäkerhetsskäl utan för att öka framkomligheten för fotgängare. Utformningen av de passager som anläggs bör däremot vara sådan att gående och cyklister inte riskerar att dödas eller allvarligt skadas.”

Kommunikationsdepartementets uppfattning grundade sig på forskning som visade att risken att skadas i en trafikolycka är dubbelt så stor när man korsar en gata på ett övergångsställe än på platser utan övergångsställen. En av anledningarna till detta är den falska trygghet som ett övergångsställe kan innebära. Finns ett behov av framkomlighetsskäl att anlägga ett övergångsställe är det därför viktigt att det kan utformas på ett trafiksäkert sätt. Ytterligare ett skäl till att begränsa anläggandet av övergångsställen till platser där de verkligen behövs är risken att respekten från fordonsförarnas sida att iakttä vājningsplikten minskar om antalet övergångsställen blir för många och är placerade på platser där de uppfattas som omotiverade.

Behovet av ett övergångsställe fastställs utifrån omgivningen, antalet användare och anslutningsarrangemangen. Övergångsställen är en framkomlighetsåtgärd och inte en trafiksäkerhetsåtgärd. Kraven för att anlägga ett övergångsställe är följande:

- Det ska vara så pass mycket trafik på gatan att det är svårt att ta sig över utan stöd av ett övergångsställe
- Det ska finnas tydlig efterfrāgan att kunna gå över just där och det ska finnas målpunkter på båda sidor av gatan
- Inga övergångsställen ligger i närheten då övergångsställen inte bör ligga för nära varandra

Uppfylls kriterierna för att anlägga ett övergångsställe måste i nästa skede utredas vilka utformningsåtgärder som måste vidtas för att övergångsstället ska anses ha en trafiksäker utformning.

Förvaltningens analys

Norrtälje kommun och flera andra kommuner har som riktlinje att det bör vara ett genomsnitt på 1500-2000 fordon per dygn för att det ska uppstå sådana framkomlighetsproblem som kan motivera anläggande av ett övergångsställe. Gatu- och parkenheten har genomfört flera trafikmätningar under årens lopp i Färsna och trafikflödena är för låga för att motivera övergångsställen då exempelvis Balders bāge ligger på cirka 590 fordon per dygn och Färslagatan ligger runt 190 fordon per dygn. Med andra ord uppfylls inte första kriteriet ovan.

Risken med att inrätta övergångsställen på lågtrafikerade vägar där det ej behövs ur framkomlighetssynpunkt är att det skapar en falsk trygghet som bidrar till fler olyckor, då den gående ej vidtar samma försiktighet som vid korsande av en gata utan övergångsställe. Kostnaden för att utforma ett övergångsställe på ett trafiksäkert sätt

måste också beaktas. Motionen föreslås med hänseende till ovan analys därmed att avslås.

Gatu- och parkenheten arbetar löpande med att förbättra trafiksäkerheten i kommunen. Det handlar bland annat om att se över och utreda inkomna medborgarärenden kring trafiksäkerhet och vidta åtgärder vid behov. Det handlar även om att årligen bygga ut gång- och cykelvägnätet inom kommunen för att på så sätt öka separeringen av oskyddade trafikanter från biltrafik för att på så sätt främja trafiksäkerheten och i samband med det åtgärdas även korsningspunkter för att gående och cyklister lättare och säkrare ska kunna korsa vägen. Årligen sker även analys av trafikolycksstatistiken i dialog med polisen och brister åtgärdas inom ramen för mindre investeringar och potten för trafiksäkerhetsåtgärder.

Anna Keskitalo
Avdelningschef
Samhällsbyggnadskontoret

Karin Tarre Olthoff
Enhetschef
Gatu- och parkenheten

Bilagor

Bilaga 1. Motion till Norrtälje kommunfullmäktige angående övergångsställen i Färsna. Från Per Lodenius (C) och Anna Eneroth (C).

Beslut skickas till

Gatu- och parkenheten
Motionären